

บันทึก

เรื่อง ทหารเรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
กรณีเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงาน
ของรัฐแล้ว

กรมบัญชีกลางมีหนังสือ ที่ กค ๐๕๒๖.๖/๗๑๗ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๓

ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยมีข้อเท็จจริง
สรุปความได้ว่า กรมควบคุมมลพิษ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ
กรณีเครื่องคอมพิวเตอร์แบบ Notebook ยี่ห้อ Compaq รุ่น ๓๘๖SX และรุ่น Comtura ๔๑๐C ของ
ฝ่ายสารสนเทศ กรมควบคุมมลพิษสูญหาย ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน ๑๗๖,๖๕๐ บาท โดยพิจารณาเห็นว่า
นายอดิศักดิ์ กาญจนสาขา นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ๗ หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติ
หน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จนทำให้ทรัพย์สินของทางราชการสูญหาย และให้นายอดิศักดิ์
รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย ซึ่งภายหลังจากที่กรมควบคุมมลพิษได้ทำการวินิจฉัยแล้ว นายอดิศักดิ์ได้นำ
เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องใหม่จำนวนสองเครื่องมาชดใช้แทนเครื่องเดิมที่สูญหาย กรมควบคุมมลพิษ
ได้แต่งตั้งกรรมการตรวจรับเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ
พ.ศ. ๒๕๓๔ แล้ว เห็นว่า เครื่องคอมพิวเตอร์ที่นำมาให้ทดแทนมีรายละเอียด ลักษณะเฉพาะเทียบเท่า
และดีกว่าในบางคุณลักษณะสามารถใช้ปฏิบัติงานแทนเครื่องที่สูญหายได้ กรมควบคุมมลพิษจึงขอรับ
ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว และได้รายงานกระทรวงการคลังเพื่อขอยุติการสอบข้อเท็จจริงความ
รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ กรณีดังกล่าว กรมบัญชีกลางจึงขอหารือว่า

๑. กรณีที่เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ หากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ยินยอม
ชดใช้ค่าเสียหาย โดยหน่วยงานดังกล่าวยังไม่ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง
ความรับผิดชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความ

รับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบตามระเบียบดังกล่าวแล้วแต่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น การที่หน่วยงานนั้น ได้รับชดเชยค่าเสียหายไว้ทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะถือว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นที่ยุติ โดย หน่วยงานที่ความเสียหายเกิดขึ้นไม่ต้องดำเนินการสอบสวนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ต่อไปได้หรือไม่ อย่างไร

๒. ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบแล้ว โดยวินิจฉัยว่ามีผู้รับผิดชอบค่าสินไหมทดแทน และผู้รับผิดชอบดังกล่าวได้ชดเชยค่าสินไหม ทดแทนครบถ้วนแล้ว จะถือว่าความเสียหายเป็นที่ยุติ โดยกระทรวงการคลังไม่ต้องตรวจสอบตาม ระเบียบมาได้หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้รับฟังข้อเท็จจริงจากผู้แทนกรมควบคุม มลพิษและผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) แล้วได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ขณะนี้กรมบัญชีกลาง ได้แจ้งให้กรมควบคุมมลพิษทราบว่ากรมบัญชีกลางเห็นชอบกับการชดเชยดังกล่าวและขณะนี้กรมควบคุม มลพิษได้ยื่นทะเบียนพัสดุแทนเครื่องคอมพิวเตอร์แบบ Notebook ที่สูญหายแล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็นว่า การชดเชย ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดแยกพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี คือ

(๑) กรณีที่ความเสียหายเกิดแก่เงินที่มีค่าเสียหายจำนวนแน่นอน* สามารถคิด คำนวณเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนได้และเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้ชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นครบถ้วน เต็มจำนวนแล้ว ย่อมไม่มีความจำเป็นที่จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทาง ละเมิดแต่อย่างใด กรณีเช่นนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๑๙๓/๒๕๔๓ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีไปรษณีย์ภัณฑ์ สูญหาย

*ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๒๒ ในกรณีที่ความเสียหายเกิดแก่เงิน ให้ใช้เงินในมูลค่าเพียงอย่างเดียว

(๒) กรณีอื่นนอกจาก (๑) หน่วยงานของรัฐจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ.

ข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ เพื่อสอบข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นก่อนสั่งการว่ามีผู้ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด เมื่อผู้แต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวได้มีคำวินิจฉัยสั่งการประการใดแล้ว ก็ต้องส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบเสมอ แม้ว่าจะก่อนที่จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดหรือในระหว่างที่คณะกรรมการดังกล่าวกำลังดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดอยู่ผู้กระทำละเมิดจะยินยอมชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินหรือเป็นทรัพย์สินอื่น หน่วยงานของรัฐก็ยังคงดำเนินการดังกล่าวต่อไป

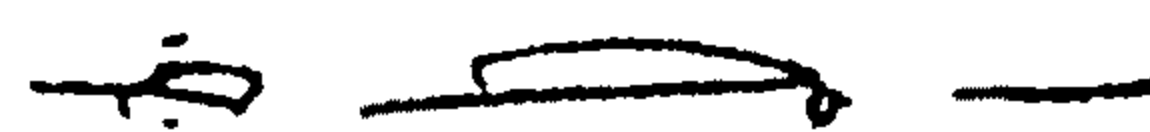
อนึ่ง ในกรณีที่ผู้กระทำละเมิดยินยอมชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นทรัพย์สินอย่างอื่น หน่วยงานของรัฐก็จะต้องแต่งตั้งกรรมการตรวจรับตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือตามระเบียบของหน่วยงานนั้น ๆ แล้วส่งรายงานการตรวจรับพร้อมด้วยสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔

ดังนั้น กรณีที่กรมบัญชีกลางหรือมานั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ)

จึงเห็นว่า

๑. กรณีที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ยินยอมชดใช้ค่าเสียหายก่อนที่หน่วยงานของรัฐจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดหรือได้แต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวแล้ว แต่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ ต่อไป

๒. กรณีที่หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเสร็จสิ้นแล้ว และมีคำวินิจฉัยสั่งการว่ามีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเท่าใด และผู้นั้นได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนครบถ้วนแล้ว ไม่ว่าจะชดใช้เป็นเงินหรือเป็นทรัพย์สินอื่นก็ตาม กระทรวงการคลังยังคงมีหน้าที่ต้องตรวจสอบรายงานผลการสอบสวนต่อไป ว่าจำนวนค่าสินไหมทดแทนเหมาะสมหรือไม่ และทรัพย์สินที่ชดให้แทนนั้นมีสภาพ คุณภาพ ปริมาณ และลักษณะเดียวกันกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายและใช้งานแทนได้เช่นเดียวกับทรัพย์สินดังกล่าวถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ หรือไม่

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๔๓